

Tentamen Fourieranalys för E2, 96-08-27, lösningar

Uppgift 1

$x = \delta$ ger $h' + ah = b\delta' + c\delta$, Laplacetransformation ger $F : s$ överföringsfunktion $H(s) = \frac{bs+c}{s+a}$.

a) F är stabilt, om $\operatorname{Re} a < 0$ (a, b godt), eller om $c = ba$ (a, b godt.).

För $a = \frac{1}{2}, b = 3, c = \frac{-3}{2}$ är $H(s) = 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}}$ och $(\omega) = 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}}$, alltså:

$$\text{b) } F(\theta) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{s} = 3 \left(\frac{2}{s+\frac{1}{2}} - \frac{1}{s} \right) \subset 3 \left(2e^{-\frac{t}{2}} - 1 \right) \theta(t).$$

c) Sätt in $y = \sin \frac{t}{2}$ i F :s tillståndsekvation $y' + \frac{1}{2}y = 3(x' - \frac{1}{2}x)$, så får du $\frac{1}{2}\cos \frac{t}{2} + \frac{1}{2}\sin \frac{t}{2} = 3(x' - \frac{1}{2}x)$ som satisfieras av $x(t) = -\frac{1}{3}\cos \frac{t}{2}$.

$$\text{d) } F(\sin t) = |(1)| \sin(t + \arg(1)) = \\ \left[(1) = 3 \frac{j-\frac{1}{2}}{j+\frac{1}{2}} \Rightarrow |(1)| = 3 \text{ och } \arg(1) = \arg(-(\frac{1}{2} - j)^2) = \arg(\frac{3}{4} + j) = \arctan \frac{4}{3} \right] = \\ = 3 \sin(t + \arctan \frac{4}{3}) = \frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t).$$

$$F(\sin t \theta(t)) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1+s^2} = \frac{3}{5} \left(-\frac{4}{s+\frac{1}{2}} + \frac{4s}{s^2+1} + \frac{3}{s^2+1} \right) \subset \frac{3}{5} (3 \sin t + 4 \cos t - 4e^{-\frac{t}{2}}) \theta(t).$$

$$\text{e) } F(e^t \theta(-t)) \supset 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1-j\omega} = \frac{-2}{j\omega+\frac{1}{2}} + \frac{1}{1-j\omega} = -2 \frac{2}{1+j(2\omega)} + \frac{1}{1-j\omega} \subset -2e^{-\frac{t}{2}} \theta(t) + e^t \theta(-t).$$

$$F(e^{-t} \theta(t)) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{s+1} = 3 \left(\frac{-2}{s+\frac{1}{2}} + \frac{3}{s+1} \right) \subset (-6e^{-\frac{t}{2}} + 9e^{-t}) \theta(t). \text{ Och det ger nu:}$$

$$F(e^{-|t|}) = F(e^t \theta(-t) + e^{-t} \theta(t)) = (-6e^{-t} - 8e^{-\frac{t}{2}}) \theta(t) + e^t \theta(-t).$$

$$\left[\begin{array}{l} \text{Anm: Det sista får du även direkt, men jobbigare (?):} \\ F(e^{-|t|}) \supset 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{2}{1+\omega^2} = \frac{-8}{j\omega+\frac{1}{2}} - \frac{8j\omega}{\omega^2+1} + \frac{10}{\omega^2+1} \subset -8e^{-\frac{t}{2}} \theta(t) + 5e^{-|t|} + 4e^{-|t|} \operatorname{sgn} t \end{array} \right].$$

$y(t) = F(e^t \theta(t))$ har den totala energin

$$E = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |(\omega)|^2 d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left| 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1-j\omega} \right|^2 d\omega = \frac{1}{2\pi} \cdot 2 \int_0^{\infty} 9 \cdot 1 \cdot \frac{1}{1+\omega^2} d\omega = \frac{9}{\pi} [\arctan \omega]_0^{\infty} = \frac{9}{\pi} \cdot \frac{\pi}{2}. \text{ I bandet } |\omega| \leq \Omega \text{ ligger energin } E_{\Omega} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\Omega}^{\Omega} \frac{9}{1+\omega^2} d\omega = \frac{9}{\pi} [\arctan \omega]_0^{\Omega} = \frac{9}{\pi} \arctan \Omega. \text{ Nu skall } E_{\Omega} = \frac{1}{2}E, \text{ dvs } \arctan \Omega = \frac{\pi}{4}, \text{ alltså } \underline{\Omega = 1}.$$

svar: a) $\operatorname{Re} a < 0$, b, c godt eller $c = ab$, a, b godt

- b) $3(2e^{-\frac{t}{2}} - 1) \theta(t)$
- c) $-\frac{1}{3} \cos \frac{t}{2}$
- d) $\frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t)$ resp $\frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t - 4e^{-\frac{t}{2}}) \theta(t)$
- e) $-2e^{-\frac{t}{2}} \theta(t) + e^t \theta(-t)$ resp $(-6e^{-\frac{t}{2}} + 9e^{-t}) \theta(t)$ resp $9e^{-t} - 8e^{-\frac{t}{2}} \theta(t) + e^t \theta(-t)$, $\Omega = 1$

Uppgift 2

Ansättningen $u(x, t) = X(x)T(t)$ ger $\frac{X''}{X} = \frac{T'}{T} = \lambda$, för X är det ett S-L-problem:

$$\begin{cases} X'' = \lambda X, 0 < x < \pi \\ X'(0) = X'(\pi) = 0 \end{cases} \text{ med } \lambda \leq 0. \text{ Till } \lambda = 0 \text{ hör egenlösningen } X_0(x) = c.$$

Till $\lambda < 0$ hör lösningarna $X_{\lambda}(x) = a \cos \sqrt{-\lambda}x + b \sin \sqrt{-\lambda}x$.

$X'_{\lambda}(0) = 0 \Rightarrow b = 0$, $X'_{\lambda}(\pi) = 0 \Rightarrow \sin \sqrt{-\lambda}\pi = 0 \Rightarrow \lambda_k = -k^2$, alltså:

$\lambda_k = -k^2$, $X_k(x) = \cos kx$, $k = 0, 1, 2, \dots$

Till dessa λ_k har ekv. $T' = \lambda_k T$ lösningarna $T_k(t) = e^{\lambda_k t} = e^{-k^2 t}$, alltså är

$$u(x, t) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \cos kx e^{-k^2 t}.$$

För $t = 0$ skall $u(x, 0) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \cos kx = 4 \sin^4 x = (1 - \cos 2x)^2 = 1 - 2 \cos 2x + \frac{1}{2}(1 + \cos 4x) = \frac{3}{2} - 2 \cos 2x + \frac{1}{2} \cos 4x$, dvs $c_0 = \frac{3}{2}, c_2 = -2, c_4 = \frac{1}{2}$ och $c_k = 0$ för $k \notin \{0, 2, 4\}$.

svar:
$$u(x, t) = \frac{3}{2} - 2e^{-4t} \cos 2x + \frac{1}{2}e^{-16t} \cos 4x$$

Uppgift 3

$$P(x) = \sum_{k=1}^4 c_k P_k(x) \text{ där } P_k(x) \text{ är Legendrepolyynom och } c_k = \frac{2k+1}{2} \int_{-1}^1 \sinh x P_k(x) dx.$$

Nu är $c_0 = c_2 = c_4 = 0$, ty $\sinh x$ är udda och P_0, P_2, P_4 är jämna.

$$\begin{aligned} \text{Eftersom } P_1, P_2 \text{ är udda så är } c_1 &= 3 \int_0^1 x \sinh x dx = 3[x \cosh x - \sinh x]_0^1 = \\ &= 3 \cosh 1 - 3 \sinh 1 \text{ och } c_3 = 7 \int_0^1 \frac{1}{2}(5x^3 - 3x) \sinh x dx = [\text{part.int}] = \\ &= \frac{7}{2}[5(x^3 \cosh x - 3x^2 \sinh x) + 6x \cosh x - 6 \sinh x]_0^1 = \\ &= \frac{7}{2}(32 \cosh 1 - 42 \sinh 1). \end{aligned}$$

Alltså är $P(x) = (3 \cosh 1 - 3 \sinh 1)x + \frac{7}{2}(16 \cosh 1 - 21 \sinh 1)(5x^3 - 3x)$.

svar:
$$(-65 \cosh 1 + \frac{435}{2} \sinh 1)x + (280 \cosh 1 - \frac{735}{2} \sinh 1)x^3$$

Anm: Rita $\sinh x$ och $P(x)$ för att se vilken fantastisk approximation det är; felet är

$$\int_{-1}^1 (\sinh x - (-65 \cosh 1 + \frac{435}{2} \sinh 1)x - (280 \cosh 1 - \frac{735}{2} \sinh 1)x^3)^2 dx = 0.3695 \times 10^{-5} !$$

Uppgift 4

$$\begin{aligned} f(t) &= \frac{1}{1+t^2} * \arctan t \Rightarrow f'(t) = \frac{1}{1+t^2} * \frac{1}{1+t^2} \supset \pi^2 e^{-2|\omega|} = \frac{\pi}{2} \pi 2 e^{-2|\omega|} \\ \left[e^{-|t|} \supset \frac{2}{1+\omega^2} \Rightarrow \frac{1}{1+t^2} \supset \pi e^{-|\omega|} \right] &\Rightarrow f'(t) = \frac{\pi}{2} \frac{1}{1+(\frac{t}{2})^2} \Rightarrow f(t) = \pi \arctan \frac{t}{2} + c, \text{ eftersom} \\ f(0) &= \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{1+\tau^2} * \arctan(-\tau) d\tau = 0 \text{ [udda integrand]}, \text{ så är } c = 0. \end{aligned}$$

svar:
$$\pi \arctan \frac{t}{2}$$